

JE NUTNÁ HOSPITALIZACE? JAKÁ JSOU MOŽNOSTI LÉČBY V NEMOCNICI?

U většiny dětí je z důvodu větší bezpečnosti doporučována hospitalizace. Výhodou hospitalizace je zejména:

- sledování stavu dítěte, v případě zhoršení dušnosti zajištění dýchacích cest rourkou (intubace)
- nitrožilní podání léků snižujících otok (kortikoidů) event. do konečnicku
- inhalace látek snižujících otok (adrenalin)

NEZHOUNÝ NÁDOR HRTANU

Zřídka příčinou stridoru může být nezhoubný nádor hrtanu. Nejčastěji se jedná o papilomatózu hrtanu (Obr. 3), která se obvykle začne projevovat kolem 2. - 3. roku. U této nemoci na hlasivkách rostou výrůstky, které mění charakter hlasu, způsobují stridor a v některých případech mohou vést k dušeni.

OBR. 3
**PAPILOMATÓZA
HRTANU. ŠIPKY UKAZUJÍ
NA PAPILOMOVÉ VÝRŮSTKY
NA HLASIVKÁCH, KTERÉ
ZPŮSOBUJÍ ZMĚNU HLASU,
STRIDOR A U NEJTĚŽŠÍCH
STAVU I DUŠNOST**

Dalším nádorem vyskytujícím se v dětském věku je hemangiom (nádor z cév). Nejčastěji se začne projevovat kolem 6 měsíců věku dítěte.

KDY BY MĚLO BÝT DÍTĚ VYŠETŘENO ORL LÉKAŘEM?

Dítě s několikátýdenní poruchou hlasu, či stridorem by mělo být vyšetřeno na ambulanci pomocí endoskopu.

NA KOHO SE MŮŽU OBRÁTIT?

Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku

Fakultní nemocnice Ostrava

ORL ambulance

17. listopadu 1790, 70852 Ostrava

ordinační hodiny Po -Pá 7.00-15.00

k vyšetření se můžete objednat 597 373 275

Kontakt:

FAKULTNÍ NEMOCNICE OSTRAVA

KLINIKA OTORINOLARYNGOLOGIE

A CHIRURGIE HLAVY A KRKU

17. listopadu 1790, 708 52 Ostrava

e-mail: orl@fno.cz

lůžková část - tel.: 597 375 812

ORL ambulance - tel.: 597 373 275

Po-Pá 7.30-15.00

Autoři:

K. Zeleník, P. Matoušek, P. Komínek

ISBN 978-80-88159-07-0

**KLINIKA
OTORINOLARYNGOLOGIE
A CHIRURGIE HLAVY
A KRKU**

STRIDOR U DĚTÍ

INFORMACE PRO RODIČE

Vážení rodiče,

stridor je zvuk, který vzniká při dýchání v hrtanu. Může mít charakter sípání, chrčení, pískání nebo bublání. U novorozenců je nejčastěji projevem nezralosti chrupavek hrtanu. U starších dětí může být projevem zánětu v oblasti hrtanu nebo jiné nemoci. Následující řádky by vám měly podat základní informace o tom, co stridor je a jak se léčí. Každé dítě se stridorem, chrapotem nebo jakoukoliv změnou hlasu trvajícím déle než 3 týdny by mělo být vyšetřeno ORL lékařem (ušní-nosní-krční).

Prof. MUDr. Pavel Komínek, Ph.D., MBA
přednosta Kliniky ORL a chirurgie hlavy a krku FN Ostrava

CO JE STRIDOR? JAKÉ JSOU JEHO NEJČASTĚJŠÍ PŘÍČINY?

Jako stridor označujeme zvuk, který vzniká při dýchání v oblasti hrtanu. Může mít charakter sípání, chrčení, pískání nebo bublání. Může se objevovat při nádechu, výdechu, nebo v průběhu obou. Existují 3 nejčastější příčiny stridoru u dětí: vrozený stridor, akutní subglotická laryngitida a nezhoubný nádor hrtanu (papilomatóza, hemangiom).

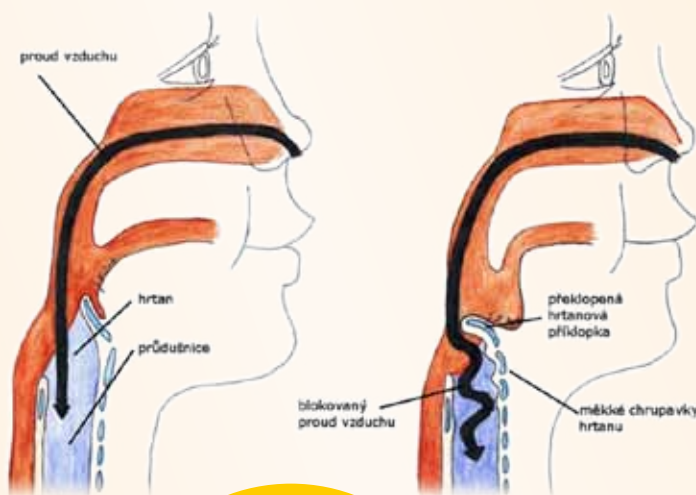
1. VROZENÝ STRIDOR

Vrozený stridor (také laryngomalácie) je stav, kdy v důsledku nedostatečně vyvinutých chrupavek hrtanu (chrupavky nejsou dostatečně pevné) dochází zejména při nádechu k jejich nasávání do nitra hrtanu, což vyvolává zvukový fenomén (Obr. 1). Vrozený stridor se objevuje několik dnů až týdnů po narození a do zhruba 1,5 - 2 roku věku dítěte postupně sám vymizí. Typické pro vrozený stridor je, že se zhoršuje v poloze na zádech, při krmení, nebo při pláči. Téměř u všech novorozenců má vrozený stridor nekomplikovaný průběh, příznaky jsou mírné, samy odezní a stav není potřeba nijak léčit. Výjimečně může kolaps chrupavek vést k závažnějšímu zhoršení dýchání nebo obtížnému polykání. Tehdy lze stav řešit operačně.

2. AKUTNÍ SUBGLOTICKÁ LARYNGITIDA

CO JE AKUTNÍ SUBGLOTICKÁ LARYNGITIDA?

Akutní subglotická laryngitida je virový zánět hrtanu, který postihuje nejčastěji děti mezi 1. a 5. rokem života. V důsledku otoku hrtanu dochází k dušnosti, stridoru, štěkavému kašli a v některých případech i k dušení. Onemocnění se přenáší vzdušnou cestou. Nejčastěji se vyskytuje v podzimních a jarních měsících, kdy jsou podmínky pro šíření virů nejprůzračnější. Rozvoji onemocnění napomáhá také suchý a teplý vzduch v domácím prostředí.

OBR. 1
SCHÉMA PROUDĚNÍ VZDUCHU PŘES PEVNÝ HRTAN A HRTAN S NEVYZRÁLÝMI CHRUPAVKAMI - MĚKKÉ TKÁNĚ JSOU PŘI NÁDECHU NASÁVÁNY DO NITRA HRTANU

JAK SE ONEMOCNĚNÍ PROJEVUJE?

Pro onemocnění je typický náhlý začátek. Nejčastěji se dítě, které je zcela zdravé, probouzí v noci se silným suchým štěkavým kašlem a sípavým dýcháním v nádechu. Tyto příznaky jsou způsobeny otokem sliznice pod hlasivkami (Obr. 2). Hrtan dětí je malý a proto i malý otok může vést k rozvoji výrazné dušnosti. Otok se zhoršuje vleže a v teplém a suchém prostředí. Dechové obtíže se zhoršují při pláči a křiku dítěte. Může být přítomná zvýšená teplota.

OBR. 2
OTOK POD HLASIVKAMI ZUŽUJÍCÍ PROSTOR K DÝCHÁNÍ

JAKÁ JE PRVNÍ POMOC V DOMÁCÍM PROSTŘEDÍ?

První pomocí je vyzvednutí dítěte z polohy vleže do polohy vsedě nebo vestoje a zajištění přívodu chladného vzduchu (přechodem dítěte do venkovního prostředí, otevřením lednice a dýchání studeného vzduchu). Tím dojde ke zmírnění otoku a také ke zmírnění kašle a dušnosti. Pokud se nemoc u dítěte opakuje, rodiče již většinou mají doma čípek s kortikoidy (hormony snižující otok), který je dobré co nejdříve podat. Co nejdříve je nutné zajistit vyšetření dítěte lékařem (dětský lékař, ORL lékař).